

βίος τοῦ Μαυρικίου, οὐδὲν ἦτο δισκεδαστικὸς οὐδὲ γόνιμος καὶ ὅτι δὲν ἦτο ἀπορίας ἀξίον ἐὰν νέος εἰκοσαστῆς δὲν ἠδύνατο νὰ προσηλωθῆ καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὴν γλυπτικὴν. Τοιαύτη ἦτο ἡ γνώμη τῆς μαρκησίας, ἣν ἠσπάσθη ἐπὶ τέλους καὶ ὁ ἰππότης. Ἀλλὰ τί ποιητέον; Ἐγινε κατ' ἀρχὰς λόγος περὶ γάμου, ἀλλὰ τὸ φάρμακον τοῦτο θεωρήθη ὡς πολὺ σφοδρὸν, ἡ δὲ μαρκησία παρετήρησεν ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν ἐνυμφεύοντο πλέον εἰς ἡλικίαν εἴκοσιν ἐτῶν καὶ ὅτι ὁ γάμος ἀντιστρόφως τῶν ἄλλοτε γινομένων, ἦτο τοῦ λοιποῦ τέλος μᾶλλον ἢ ἀρχή. Ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη μετὰ ὄριμον σκέψιν, ὅτι ὁ Μαυρίκιος ἔπρεπε νὰ περιέλθῃ ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη, τοὺς Παρισίους κατὰ πρῶτον, ἔπειτα δὲ τὴν Γερμανίαν ἢ τὴν Ἰταλίαν, κατ' ἀρέσκειαν, ὅπως συμπληρώσῃ τὴν ἀνατροφήν του γνωρίζων κατὰ βάθος τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ὁμοίωζεν ἐν τῇ ἀοριστία του, τὰ πλεῖστα προγράμματα, τὰ ὅποια χαράττουσι κατ' ἔτος οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πρὶν ἢ παραδώσασαι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀγαλιώτους καὶ ἐλευθέρους εἰς τὸν Παρισινὸν βίον.

Μετ' οὐ πολὺν χρόνον, ἐν ἔτος ἀκριβῶς μετὰ τὴν ἐλευσίαν τῆς Μαγδαληνῆς, ὁ ἰππότης συνωμίλει μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς μαρκησίας ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Βαλτραβέρ. Ὁ ἵππος, ὅστις ἔμελλε νὰ φέρῃ τὸν Μαυρίκιον εἰς τὴν πόλιν, ἔνθα διήρχετο τὸ λεωφορεῖον, περιέμενεν ἔτοιμος ἐμπρὸς τῆς κλίμακος, εἶχεν ἔλθει δὲ ἡ ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ. Αἱ ἀναχωρήσεις ἔχουσιν αἰετοπεθερὸν τι καὶ συγκινητικόν. Ὁ ἰππότης ἐφαίνετο καταβεβλημένος, ἡ μαρκησία μὲν ἔκρυπτε τὴν συγκίνησίν της, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Μαυρίκιος ἦτο τεταραγμένος, ὅτε δὲ ὁ γέρον πατήρ του τὸν ἐνηγκαλίσθη, ἔκλαυσεν ὡς νὰ ἔβλεπεν αὐτὸν τελευταῖον. Ἡ κυρία de Fresnes τὸν ἐφίλησε τρυφερώτατα, οἱ δὲ ἀρχαῖοι ὑπηρετῶν τὸν ἠσπάσθησαν καὶ αὐτοὶ ὡς παιδίον.

Ὁ καιρὸς ἐν τούτοις ἠπείγε, καθ' ἣν δὲ στιγμήν ἀνέβαινεν ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ ὁ Μαυρίκιος ἐνεθυμήθη τὴν Μαγδαληνὴν μὴ βλέπων αὐτήν, προσέτιθετο νὰ τὴν καλέσῃ, ὅτε ἔμαθεν ὅτι ἐξεληθῆσα τῆς οἰκίας πρὸ τινων ὥρων, δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐπανέλθει, παραγγείλας λοιπὸν νὰ τῇ εἰπωσι φιλόφρονάς τινας λόγους ἐκ μέρους του, ἀπεμακρύνθη σφερόμενος συχνάκις ὅπως χαίρεισθαι καὶ πάλιν μετὰ συγκινήσεως τὰ ἀγαπητὰ ὄντα, τὰ ὅποια ἐγκατέλειπεν. Ἀφικνούμενος εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἐδίστασεν ἐπὶ στιγμήν πρὶν ἢ ἐξέλθῃ αὐτῆς ὡς διστάζει ὁ ἀειτιθεὺς ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς φωλεᾶς πρὶν ἢ πετάξῃ εἰς τὸν αἴθερα. Ἐνεθυμήθη τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, ἃς εἶχε διέλθει ἐν τῷ πατρικῷ μεγάρῳ ἀπολαύων τῶν φροντίδων τῆς μαρκησίας καὶ τῆς τρυφῆς τοῦ πατρὸς του στοργῆς, τῷ ἐφάνη δὲ ὅτι ἔβλεπε μεταξὺ τῶν κινουμένων φύλλων τὸ χάριεν φά-

σμα τῶν παιδικῶν του χρόνων, τὸ ὅποιον τὸν ἠτένιζε μετὰ θλίψεως καὶ προσεπάθει νὰ τὸν κρατήσῃ, τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουε φωνὴν γλυκεῖαν λέγουσαν αὐτῷ: Ἀγνώμων, ποῦ ἀπέρχεσαι; Ἡ καρδιά του ἐταράχθη, δάκρυα δὲ ἔδρεξαν τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀλλ' ἡ ἐμαρμένη ὑπερίσχυσε καὶ ὁ Μαυρίκιος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος, δι' οὐ ἔπρεπε νὰ μεταβῆ εἰς τὴν πόλιν.

Προχωρήσας ὀλίγον εἶδεν αἴφνης εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς ἣν εἶχεν ἀπαντήσῃ αὐτὴν πρὸ ἐνὸς ἔτους, τὴν Μαγδαληνὴν καθημένην καὶ βεμβάζουσαν. Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δὲν ἤκουσε τὰ βήματα τοῦ ἵππου ἐπὶ τῆς χλόης, ἀνυψοῦσα δὲ τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδε τὸν ἐξάδελφόν της θεωροῦντα αὐτήν. Ἦτο ἡ αὐτὴ εἰκὼν καὶ τὸ αὐτὸ περιθώριον, οὐδεμία εἶχε ἐπέλθει μεταβολή, πλὴν, ἀντι κορασιδος μὴ ἀνεπτυγμένης ἔτι, ἰσχνῆς καὶ φιλασθένου οὐδ' ἔχουσης καλλονὴν τινα ἢ χάριτα, ὑπῆρχε σήμερον λευκὴ μορφή, περὶ ἣν ἵπτατο ἡδὴ τὸ ξανθὸν σμήνος τῶν γλυκεῶν τῆς νεότητος ὄνειρων. Δὲν ἦτο ἡδὴ ἀνθος ἀνοικτόν, ἀλλὰ κάλυξ ἡμίλειστος, δὲν ἦτο πρῶτα, ἀλλ' ἡ ἡὼς ὑπέφωσκε καὶ ἡ φύσις ἐφρούατεν ἡδὴ ὑπὸ τοὺς πρώτους τοῦ φωτὸς ἀσπασμούς. Ὁ Μαυρίκιος κατέβη τοῦ ἵππου του, ἐφίλησεν ἐσπευσμένως τὴν ἐξάδελφον του καὶ ἱπεύσας πάλιν ἀπεμακρύνθη μὴ βλέπων ὅτι ὀπίσω του ἔμενεν ἡ εὐτυχία.

Ἀφοῦ ἔγινεν ἄφαντος, ἡ Μαγδαληνὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ὅταν δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὁ ἰππότης ἐκάθητο μόνος παρὰ τὴν ἔρημον αὐτοῦ ἐστίαν. Πλησιάζασα, θεωώρησεν ἐπὶ τινας στιγμὰς σιωπηλῶς τὸν γέροντα.

— Πάτερ, εἶπεν ἐπὶ τέλους, κλίνουσα πρὸς αὐτὸν τὴν ξανθὴν τῆς κεφαλῆν, πάτερ σοὶ μένει ἡ θυγάτηρ σου.

Ὁ ἰππότης ἐμειδίασε καὶ τὴν περιέπτυσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΟΓ.

ΕΦΕΥΡΕΤΟΥ ΑΤΥΧΙΑΙ

Ο ΡΕΣΣΕΛ

καὶ τὰ ἐλικοκίνητα ἀτμόπλοια

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ]

«Λέγε μοι τὴν ἀλήθειαν: τίς εἶνε μεγαλῆτερος, ὁ Κορνήλιος ἢ ὁ Ῥακίνας;» ἠρώτα ποτὲ Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' τὸν δεινὸν κριτικὸν Βοαλώ.— «Μεγαλειότατε, ἄφετε, πρὸς Θεοῦ, αὐτοὺς τοὺς πλαστοὺς Ῥωμαίους καὶ Ἑλληνας. Ὁ Μολλιέρος ὑπερέχει ἀμφοτέρων καὶ θέλει ἐπιζῆσει πάντων ἡμῶν, ἴσως δὲ καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς γαλλικῆς γλώσσης» ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις.

Ὁ βασιλεὺς ἀνέκραξεν ἐκθαμβος:— «Πῶς; αὐτὸς ὁ κοινὸς γελωτοποιός μου, ὁ παίζων πρόσωπα ὑπηρετῶν καὶ θερόμενος καθημερινῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, θορυβωδῶς ἐπευφημοῦντος τοῦ δόχλου ἐν τῷ ὑπερώῳ; Ἄλλ' ἀφοῦ μοὶ τὸ λέγεις

σύ, ὁ κράτιστος τῶν κριτικῶν, ἄς τὸ πιστεύσω, ἂν καὶ οὔτε τὸ εἶχά ποτε φαντασθῆ.» Παρομοίαν θὰ ἠσθάνετο ἐκπληξὴν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος ἂν τῷ ἔλεγε τις ὅτι πλὴν αὐτοῦ καὶ τῶν δύο στρατηλατῶν του, τοῦ Ἀρχιδουκῆ Καρόλου καὶ τοῦ πρίγκιπος Σφάρτσμπεργ, μόνος ὁ ἐφευρὼν τὴν Ἀρχιμηδιακὴν ἔλικα θέλει τιμηθῆ ἐν Βιέννῃ διὰ χαλκοῦ ἀνδριάντος· ἢ μᾶλλον ὅτι ἀφ' ὅλης ἐκείνης τῆς συγχρόνου αὐτῷ ἐποχῆς οὐδὲν ἄλλο θὰ διεσώζετο μέγα ὄνομα ἢ τὸ τοῦ Ἰωσήφ Ῥέσσελ. «Ὁ καλλιγράφος μου, ὁ δασονόμος μου, ἐκεῖνος μεγαλύτερος τῶν πριγκίπων-στραταρχῶν μου! Φεῦ! οἱ ἔσχατοι γενήσονται ὄντως πρῶτοι, ἐφ' ὅσον ἐξεκολουθεῖ στρεφομένη ἡ γῆ!» Τοιαῦτα καὶ ἄλλα θ' ἀνεφώνει ἴσως ὁ Καίσαρ, οἱ λόγοι του ὅμως δὲν θὰ κατῴρθουν νὰ μεταβάλωσι τῶν πραγμάτων τὴν κατάστασιν.

Πόσον γοργῶς πετᾷ ἐκ τῶν νεωρείων εἰς τοῦ λιμένας τὰ ὕδατα, τὸ ἀλλόκοτον *Γ.λαυκίδιον* (*La Civetta*) τὸ ὑπὸ τοῦ δασονόμου Ῥέσσελ ναυπηγηθέν! Οἱ ἐν τῷ λιμένι, ὡς κεχρῆνότες θεώμενοι Τεργεσταῖοι ἐψιθύριζον: «Μήπως λοιπὸν ὁ τρελὸς αὐτὸς ἐπιτύχη εἰς τ' ἀθυραμίτιά του καὶ ἀναγραφῆ εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτὴ ἡ ἡμέρα, ἡ 5 Αὐγούστου 1829; Ὁ καπνώδης θύσανος καὶ ἡ ἔλλειψις ἰστιῶν δίδουσι τῷ πλοιαρίῳ ἀτμοκινήτου ὄψιν· ἀλλὰ πῶς; τὰ ἀτμόπλοια μακρόθεν διακρίνει τις ἐκ τῶν ταρασσομένων δύο στρογγύλων ποδῶν αὐτῶν, τῶν πελωρίων ἐκείνων πτερυγοφόρων τροχῶν, τοῦ τύπου ὃν τοῖς προσῆψε πρῶτος ὁ Ῥοβέρτος Φούλτων ἐν τῷ λιμένι τῆς Νέας Ἰόρκης κατὰ τὸ 1807, τοῦτο ὅμως τὸ καρούου κέλυφος ὡς θαλάσσιος ὄψις διολισθαίνει, οὐδὲν τῶν κινούντων αὐτὸ μηχανημάτων ἔχον ὄρατόν.» Μεταξὺ δὲ τῶν ἀδολεσχιῶν τοῦ ὄχλου ἀνεμίγνυνεν ὁ τεχνίτης ἐμπειροπράγμων τὴν σοβαρὰν του κρίσιν καὶ τοὺς ὑπολογισμούς, λέγων: «Ἡ *Civetta* ἔχει 60 ποδῶν μήκος, 41 ποδῶν εὖρος καὶ ὕψος 6 ποδῶν· ἡ ἑλιξ ἔχει 5 ποδῶν ἔντασιν καὶ 45 μοιρῶν κλίσιν· ἡ ἀτμομηχανὴ εἶνε σμικροτάτη, μόλις 6 ἵππων δυνάμεως· καὶ ὅμως τὸ πλοιαρίον διανύει ἡμισυ μίλλιον κατὰ πέντε λεπτά, ἥτοι 6 μίλλια ἐντὸς μιᾶς ὥρας· ἐνισχυομένης τῆς μηχανῆς τὸ πλοῖον ῥαδίως ἀποκτᾷ ταχύτητα 10 μίλλίων καθ' ὥραν, προσλαμβανομένης δὲ τῆς ἰσχυροτέρας τῶν ἀτμομηχανῶν ἡ ταχύτης εἰμπορεῖ ν' αὐξήσῃ μέχρι 15, μέχρι 17 μάλιστα μίλλίων καθ' ὥραν—τηλικούντων δ' ἀποτέλεσμα οὐδὲ τὸ τελειότερον φουλτωνικὸν τροχοφόρον δύναται νὰ προσαγάγῃ. Νῦν λοιπὸν καὶ οὐχὶ πρότερον εὔρεν ἡ ἀνθρωπότης τὸ κατὰλληλον μέσον ἵνα δεσπόζῃ τῶν θαλασσῶν!»

Ἡ Ναπολέων ὁ Α' περιεφρόνησε τὸ ἀτμοκίνητον ὅτε, κατὰ τὸ 1804, στρατοπεδεύων ἐν Βουλῶνῃ καὶ διαβουλεύομενος ἀπόβασιν εἰς τὰς Ἀγγλι-

κὰς ἀκτὰς ἔλαβε παρὰ τοῦ Φούλτωνος τὸ πρῶτον πρόπλασμα τοῦ τροχοφόρου· δὲν ἐπλανᾶτο ὅμως καὶ πολὺ ἀπολακτικῶς τὴν νέαν ἐφεύρεσιν. Θυέλλὰ τις, εἰς σκόπελος, εὐστοχῶς τις βολὴ κανονίου ἀφαρπάζουσα μίαν πτέρυγα ἤθελε θέσει εἰς ἀπομαχίαν τὸ ὅλον σκάφος, παρεμφερὲς ἀνθρώπῳ ἀναπήρῳ. Ὁ καλλιτέχνης ἐκεῖνος τοῦ πυροβολικοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ προσοικειωθῆ πρὸς τὴν μεγάλην τροχοφόρον κιβωτόν, ἥτις καθίστα ἀχρηστον ὅλον τὸ μέσον σκάφος, ἔνθα πρὶν τρεῖς ὄλαι ἀλλεπάλληλοι στέγαλι ἐβριθον τηλεβόλων, τὰ μάλιστα συντελοῦσαι εἰς τὰς ναυμαχίας, νῦν δέ, ἕνεκα τῶν τροχῶν, μόνον ἐν τῇ πρόρᾳ καὶ τῇ πρύμνῳ ἔμενε χῶρος διὰ τὰ τηλεβόλα· ἀλλ' ὅταν τὸ πολεμικὸν πλοῖον δὲν ἔχει ἐλευθέρας ὀλοκλήρους τὰς πλευρὰς αὐτοῦ καὶ ἀδυνατεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς τὸν κινητήριον μηχανισμόν καταντᾷ ἀνάξιον λόγου. Ταύτην τὴν γνώμην τοῦ κραταιοτέρου ἐμπειροπολέμου νοῦ πάντων τῶν αἰῶνων ἐπεκύρωσεν ὁ δεκαεννεαετῆς σπουδαστῆς Ῥέσσελ, ὅτε τὸ πρῶτον ἠτένισε τὸ ἰχνογράφημα τοῦ τροχοφόρου, τοῦ ὀγδόου τούτου θαύματος τοῦ κόσμου.

Ὁ Φούλτων ὡς δούλος ἠκολούθησε τὴν φύσιν· ἐπειδὴ παρὰ παντὶ θηρίῳ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης προεξέχουσι τὰ τῆς κινήσεως ὄργανα ἐκτὸς τοῦ σώματος, κατεσκεύασε καὶ αὐτὸς τὸν δύο τροχοὺς προσκεβλημένους ἐκτὸς τοῦ σώματος τοῦ σκάφους. Ὁ Ῥέσσελ ὅμως ἐφεύρε τὸ ἀντιφάρμακον· ἀπὸ τοῦ μέσου σκάφους μετέθηκε τὸν μηχανισμόν τῆς κινήσεως εἰς τὴν πρύμναν, ἐγγὺς τῷ πηδαλίῳ· ἐγκρύψας δ' αὐτὸν εἰς τὸ κύτος διεφύλαξεν ἀπὸ τε τῆς ὀρμῆς τῶν κυμάτων καὶ τῶν τηλεβόλων τοῦ ἐχθροῦ. Αἱ ἄσπλοι πρὶν πλευραὶ, παρ' αἷς ἐστρέφοντο οἱ πελώριοι τροχοί, ἐξωπλίσθησαν αὐθις καθ' ὅλον τὸ μήκος των διὰ τηλεβόλων, κατὰ τὴν παλαιὰν μέθοδον τῶν ἰστιοφόρων. Ὁργανον δὲ κινητήριον ἦν ἡ ἀρχιμηδιακὴ ἑλιξ, τὴν ὁποίαν προηγουμένως εἶχε πειραθῆ νὰ μεταχειρισθῆ πρὸς κυβέρνησιν τοῦ ἀεροστάτου· ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἀπέτυχεν, ἐν δὲ τῷ ὕδατι ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας, καθότι τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον παρεῖχε τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἐχρησίμευεν ὡς περικόχλιον. Εἰς κοχλίαν προσηρμοσμένους ἐν ἰδιαίτερῳ θαλάμῳ, ἐπιφυλαχθέντι ἐντὸς τοῦ κύτους, καὶ μίᾳ ἀτμομηχανῇ κινουσα περιστροφικῶς τὸν κοχλίαν τοῦτον ἤρουν ἵν' ἀποτελέσουν ἀπλούστατον ἄμα καὶ ἀξιολογώτατον κινητήριον μηχανήμα. Οὕτω δι' ἐνὸς ἄλματος εἰσπεθῆσεν ὁ Ῥέσσελ ἐντὸς τῆς χορείας τῶν διαπρεπεστέρων τεχνητῶν τῶν κατεργαζομένων τὸν χῶρον καὶ τὸν χρόνον. Τὸ τοῦ σπουδαστοῦ ὄνειρον ἐγένετο πρᾶγμα σήμερον· πρὸς ζωγηθέντα ἀγριάνθρωπον, ὅστις ἠσθάνθη τέλος τὸν χαλινὸν καὶ τοὺς πτερνιστῆρας τοῦ δαμάσαντος, ὅμοιος ὁ δεσμότης ὠκα-

νός ἔφερε τὸ πρῶτον ἑλικοκίνητον πλοῖον πανταχόσε, ὅπου ἂν τοῦτο ἐβούλετο.

Πολλὰς πικρίας κατέπιεν ὁ Ῥέσσελ μέχρι οὗ ἡ ἰδέα αὐτοῦ καταγάγη τὸν ἐνεστῶτα θρίαμβον· γόνος ἦν πτωχοῦ Γερμανοῦ, μεταναστεύσαντος ἐκ Σαξωνίας εἰς Χρουδίη. τῆς Βοημίας, ἔκλινεν ἰδίως πρὸς τὰς φυσικὰς σπουδὰς καὶ ἐφοίτα, ἀπὸ τοῦ 1809 μέχρι τοῦ 1811, εἰς τὴν ἐν Βουδβαῖς σχολὴν τοῦ πυροβολικοῦ, ἔνθα προσεκτῆσατο ἱκανὰς μαθηματικὰς γνώσεις καὶ σπανίαν δεξιότητα περὶ τὴν ἴχνογραφίαν καὶ καλλιγραφίαν. Κατὰ τὸ 1812 ἐπεσεκίσατο τὸ πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας, ὅπερ οὐδὲν ἔκορνε τὴν ἀσβεστον δίψαν πρὸς τὴν μηχανικὴν, τὴν φυσικὴν καὶ τὴν χημείαν. Πολυτεχνικὴ σχολὴ δὲν ὑπῆρχε τότε, τὸ μόνον δ' ἐκπαιδευτήριον ὅπερ ἱκανοποιεῖ πῶς τὴν πρὸς τὸ φυσιοδιφεῖν ῥοπήν του ἦν ἡ ἐν Μαριαβρουν δασονομικὴ σχολή· δυστυχῶς πᾶσαι αἱ ἐν αὐτῇ δημόσιαι ὑποτροφίαι ἦσαν κατελιημμένοι, ὁ δὲ Ῥέσσελ πτωχός. Δύο ὅμως ἴχνογραφίαι ἄς καλλιτεχνικώτατα ἐξεργάσατο εἰς μέγεθος κοινῶν ταλήρου καὶ ἡ θανυμασίαν καλλιγραφίαν του περιῆσαν αὐτῷ τὴν εὐνοίαν τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου, ἐκθύμου τῶν μικροτεχνημάτων λάτρου, ὅστις τῷ ἐπεδαψίλευσεν ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου βαλαντίου τὰ διὰ τὴν ὑποτροφίαν τοῦ Μαριαβρουν χρήματα. Ἐν τῇ δασονομικῇ ταύτῃ Ἀκαδημίᾳ ὁ Ῥέσσελ προήχθη πάραυτα εἰς βοηθὸν τῶν καθηγητῶν του, οἵτινες μετ' οὐ πολὺ ὠμολόγησαν ὅτι οὐδὲν ἔχουσι πλέον ἵνα τὸν διδάξωσιν. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1817 διωρίσθη δασονόμος ἐν Κραί μετὰ ἔτησιου μισθοῦ 700 φλωρινίων, τὸν ὁποῖον καθ' ὄλην τὴν τεσσαρακονταετῆ μακρὰν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν δὲν κατώρθωσε σχεδὸν πῶς νὰ περισσεύσῃ. Καθ' ὄλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐτήρει μυστικὸν ὡς καιούργημα τὸ περὶ ἑλικοκινήτου σκάφους σχέδιόν του, καθότι ἠδύνατό τις νὰ καταστραφῇ τότε ἐν Αὐστρίᾳ ἂν τυχόν διεφθιμίετο ὡς νεωτερίζων, ἐφευρετής, διωρθωτής τοῦ κόσμου. Ὅτε ὁ Ἀγγλος πρεσβευτὴς ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Βιενναίαν αὐλὴν τὸν κλεινὸν χημικὸν Οὐμφρεῦ Δάβυ, λέγων : «Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐξήγειρεν ἐπανάστασιν ἐν τῇ χημείᾳ» ἔστρεψαν αὐτῷ ἄμέσως τὰ νῶτα, ἀπαντήσαντες : «Δὲν εἴμεθα φίλοι τῶν ἐπαναστατῶν.» Ἔθος κυβερνητικὸν ἐπεκράτει ὅπως προσλαμβάνωνται εἰς τὰς θέσεις οὐχὶ πεπαιδευμένοι ἄνδρες ἀλλὰ πιστοὶ ὑπήκοοι. Κατὰ τὸ 1821 μετετέθη εἰς Τεργέστην ὁ Ῥέσσελ ὡς «δασονόμος τοῦ ναυτικοῦ,» ἔργον ἔχων νὰ περιέρχηται τὰ ὑψίδενδρα δάση καὶ νὰ ἐκλέγῃ τὰ καλὴν ξυλείαν διὰ τὴν ναυπηγίαν παρέχοντα στελέχη· διὰ τοῦ βαναύσου τούτου ἐπαγγέλλομαι ὁ ἐργαζόμενος δασονόμος ἔσωσεν ἀπὸ τοῦ ἐκ πείνης θανάτου τὸν ἐκ γενετῆς μηχανικὸν· μὴ δυνάμενος δ' ἐνώπιον τοῦ θεάματος τῆς θαλάσσης νὰ κρύπτῃ περι-

πλέον ἐντὸς ἑαυτοῦ τὸ σχέδιόν του προέβη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν.

Ἄμα ἀφικόμενος εἰς Τεργέστην ἐπορεύθη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ μικροῦ τροχοφόρου, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἀγγλος ἐργολάβος Μοργάν εἶχεν ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἵνα ἐκτελῇ τοὺς μεταξὺ Τεργέστης καὶ Βενετίας πλόας. Τὰ ἐλαττώματα τοῦ πλοίου τούτου κατεδείχθησαν πολλῶ σημαντικώτερα ἐν τῇ πράξει ἢ ὅσον ἠννόησεν ὁ Ῥέσσελ ἐν τῇ θεωρίᾳ· ἐν κλυδωνιζομένῃ θαλάσσει ὁ εἰς τῶν τροχῶν περιστρέφετο ὑψηλὰ ἐν τῇ ἀέρι, ὁ δ' ἕτερος κατεθάπτετο ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἐκώλυε τὸν πλοῦν· τοιοῦτοτρόπως τὸ πλοῖον δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρῇ ἢ μόνον ἐν λείᾳ θαλάσσει, ἀλλὰ καὶ τότε ὁ ἐκ τῆς ἀτμομηχανῆς παραγομενος ὑπέριμετρος καύσων καθίστα τόσον ἀνιάραν τὴν διαμονὴν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ὥστε οἱ πλείοτεροι θαλασσοπόροι προὔτιμων τὰ ἱστιοφόρα, ὁ δὲ ἐπιχειρηματίας Μοργάν ἔπασχεν οὐ σικιρὰς ζημίας. Μεθ' ὅλα ταῦτα ὁ ἐμπορικὸς κόσμος τῆς Τεργέστης ἐδυστρόπει νὰ παραδεχθῇ τὰ πλεονεκτήματα τῆς νέας ἐφευρέσεως, μόλις δὲ τῷ 1826 δύο ἔμποροι ἔστρεξαν ἵνα παρὰσχωσι τῷ Ῥέσσελ τὰ πρὸς ἀγορὰν τοῦ κοχλίου ἀπαιτούμενα 60 φλωρινία· ὁ ἀγοραστὴς κοχλίας προσεδέθη στερεῶς ἐπὶ μικρᾷ λέμβου, περιστρέφε δ' αὐτὸν οὐχὶ ἀτμοκίνητος μηχανὴ ἀλλ' ἀπλοῦστατα οἱ στιβαροὶ βραχίονες δύο ἐργατῶν· μολονότι δὲ καὶ δι' αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἀρχομένου μέσου τελεία ἐπιτυχία ἔσπεψε τὸ πείραμα οἱ αὐστριακοὶ βιομηχάνοι τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἐδίσταζον νὰ πεισθῶσιν ὅτι ἂν ἀντὶ τῶν δύο ἐργατῶν κινή τὸν κοχλίαν ἰσχυρά τις ἀτμομηχανὴ δύναται νὰ ἑκατονταπλασιασθῇ τὸ ἤδη ἐπιτευχθὲν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Δύο ὀλόκληρα ἔτη παρήλθον μέχρις οὗ ὁ πλοῦσιος ἔμπορος Ὁκτάβιος Φοντάνας συγκατανεύσῃ ν' ἀγοράσῃ ἐξ ἰδίων του εὐτελεστάτην ἀτμομηχανὴν 6 ἵππων δυνάμεως, σκοπῶν ἵνα καὶ αὐτὸς νήμεται τὴν προσοδοφόρον γραμμὴν μεταξὺ τῆς Τεργέστης καὶ Βενετίας· ματαίως ὅμως κόπους κατέβαλεν ὁ Ῥέσσελ ἵνα τῷ χωρῆσι εἰς τὴν κεφαλὴν ὅτι μεγαλύτερα μηχανὴ θ' ἀπῆνεγκε λιπαρότερα κέρδη· ὁ Ὁκτάβιος δὲν ἤρχετο εἰς τοιαῦτα ἀνδραγαθήματα!

Πάσας ταύτας τοῦ ἐφευρετοῦ τὰς ἀνίας παρέδωκεν εἰς λήθην ἢ μόνη ἡμέρα τῆς 5ης Αὐγούστου 1826· πόσον γοργῶς, ὡς βέλος ταχύ, ἐπέτα τὸ Γλαυκίδιον καὶ μὲ ἐκείνην ἔτι τὴν ἀτελεστάτην μηχανὴν, τῆς 6 ἵππων δυνάμεως! Πόσον ἐνθουσιωδῶς ἐπευφήμουν οἱ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος αὐτοῦ βαίνοντες 40 προσκεκλημένοι, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς Βρούκ, ὁ μετὰ ταῦτα ὑπουργὸς γενόμενος! Μόνον ὁ ἐργολάβος Φοντάνας εἶνε δυσηρεστημένος καὶ μεμφιμοιρεῖ ὅτι θέλει παραιτηθῆ τῆς ἐπιχειρήσεως· διατὶ ἄρ' ἀρά γε τοῦτο πάλιν τώρα ὅτε ἐπέτυχε τὸ πείραμα;

Διότι ο Ἄγγλος ἐργολάβος πεισματωδῶς ἐπέμενε εἰς τὸ ξηρὸν γράμμα τοῦ προνομίου, δι' οὗ εἰς μόνον αὐτὸν εἶχε παραχωρηθῆ ἡ γραμμὴ Τεργέστης καὶ Βενετίας. Ἐν τούτοις ὁ Ῥέσσελ προστάτην ἔχων τὸν δικαστὴν κόμητα Σααράου, κατῴρωσε ὅπως εἰς τὸ προνόμιον τοῦ Ἄγγλου δοθῆ ἡ ἐπομένη ἔννοια : ὅτι οὗτος μὲν δικαιούται ἵνα ἐκτελῆ τακτικῶς τοὺς πλόας, ἄλλος τις ὁμοῦς δύναται νὰ λάβῃ προνόμιον, ἵνα ἐκτελῆ ἐκτάκτως. Ἄλλ' ὁ εὐγενὴς δικαστής, ὑπὸ πατριωτικῆς ὀρμῆς ἀγόμενος ἀπήτησεν ὡς ἀμοιβὴν τῆς σολωμονικῆς ἀποφάσεώς του ἵνα ἡ μηχανὴ κατασκευασθῆ ἐν αὐστριακῷ ἐργοστασίῳ «ὅπως τὸ σύνολον ἢ ἐγχωρία βιομηχανία.» Ὁ Ῥέσσελ γινώσκων τὰς ἀτελείας τῶν αὐστριακῶν μηχανῶν ἐξήτει Ἀγγλικὴν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, φοβήθεις μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν πανίσχυρον προστάτην του ἐδέχθη τὸ προῖόν στυριακοῦ τινος σιδηρουργείου. Ἡ Civetta ἔλαβεν οὕτω μηχανὴν αὐστριακὴν καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὰ πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν, τὸ δὲ πλοιαρίον ὡς δελφίν ἐσχίζε τοῦ Ἀδρίου τὰ κύματα, ἀλλ' αἰφνης μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔστη ἐν μέσῳ πλῶ, καθότι εἰς τῶν σωλῶν τῆς μηχανῆς, ἔνεκεν ἀβελτηρίας τῆς κατασκευῆς, ἐτάκῃ. Ὁ ἐργολάβος ἐπιζητῶν ἀφορμὴν ἵν' ἀπαλλαγῆ τῶν ὑποχρεώσεών του, κηρύττει ἀμέσως ἀποτυχοῦσαν ὄλην τὴν ἐπιχείρησιν· ὁ δὲ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἀπαγορεύει τοῦ λοιποῦ τοὺς πλόας λέγων ὅτι ἡ μηχανὴ δὲν παρέχει τὴν προσήκουσαν ἀσφάλειαν εἰς τὸ δημόσιον.

Ὁ Ῥέσσελ πεπειθῶς εἰς τῆς ἐφευρέσεώς του τὴν ἐντέλειαν ἐνήγαγε τὸν Φοντάναν ὡς παραβιάσαντα τὸ συμβόλαιον καὶ ἐν μὲν τῷ Πρωτοδικεῖῳ κατεδικάσθη, ὅτε δὲ ὁ ἐν Βιέννῃ Ἀρειος Πάγος ἐξήνεγκε τὴν ἀπόφασιν εἶχεν ἀποθάνει ὁ Φοντάνας· ὁ δὲ σκαιὸς προστάτης τοῦ Ῥέσσελ κόμης Σααράου, ἀποσταλεὶς ὡς Πρέσβυς εἰς Φλωρεντίαν ἐλησμόνησεν ὀλοτελῶς τὸν προστατευόμενον αὐτοῦ καὶ ἡ ἀστυνομία εὔρε καιρὸν ἵνα κηρύξῃ ἀποσβεσθὲν τὸ προνόμιον, ὡς δῆθεν μὴ ἐξασκηθέν, ἐνῶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ τὸ εἶχεν ἀπαγορεύσει. Καὶ οὕτως ἠναγκάσθη ὁ Ῥέσσελ νὰ συμβιβασθῆ ὅπως ἠδύνατο μετὰ τῶν κληρονομῶν τοῦ Φοντάνου τῷ 1834· τὸ σκάφος τῆς Civetta σαπὲν μετεβλήθη εἰς καύσιμον ξυλικὴν, ἡ δὲ μηχανὴ καὶ ἡ ἑλιξ ἐρρίφθησαν εἰς τὸν σωρὸν τῶν ἀχρήστων σιδηρῶν. Ὁ ἀτυχὴς Ῥέσσελ μετὰ πολλὰ ἔτη, ὅτε τὰ πελώρια ἐλικοκίνητα πολεμικὰ διέπλεον πανταχόθεν τὰ πελάγη, ἔγραψε μετὰ πικρίας πρὸς τὸν Ἀρχιδούκα Μάξ: «..Τοιοῦτο τραγικὸν τέλος ἔλαβεν ἐν αὐτῇ τῇ πατριδί τῆς ἡ ἰδίᾳ ἑλιξ, ἥτις θανατοურγεὶ σήμερον οὐ μόνον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῷ καισαροβασικῷ ναυτικῷ· οὔτε ὁ ἐφευρετής, οὔτε ἡ πατρίς ἐδοξάσθησαν δι' αὐτῆς, ἡ δὲ ἀλήθεια τῆς ἱστορίας διεστράφη». Οὕτω λοι-

πὸν τὸ Ἀρχιμηδιακὸν ἀτμόπλοιον ἔσχεν οἰκτρὰν ἀποτυχίαν κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ δοκιμὴν, τῇ 5 Αὐγούστου 1829, ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ «Μισάνθρωπος» καὶ ὁ «Φιλάργυρος» τοῦ Μολιέρου, ἔργα ἄπερ ἀπέτυχον κατὰ τὴν πρώτην ἀπόπειραν, ἵνα μείνωσιν ἀθάνατα ἐν τῷ μέλλοντι...

Ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ὁ ἐπὶ τῶν προνομίων πράκτωρ Μπάουερ, ἐφοδιασθεὶς διὰ τῶν προσαιτουμένων ἰχνογραφημάτων καὶ σχεδίων τῆς νέας ἑλικος, ἄπερ ἐννοεῖται ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ῥέσσελ ἐπορεύθη εἰς Ἀγγλίαν καὶ ἤρξατο ἐργαζόμενος. Ὁ Ῥέσσελ οὐδὲν πλέον ἤκουσε περὶ αὐτοῦ· ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ λαῶν ἦν χαλαροτάτη τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διότι οὔτε σιδηρόδρομοι, οὔτε τηλεγράφοι ὑπῆρχον, ξένοι δὲ ἐφημερίδες δὲν ἀφικνοῦντο μὴ ἄνευ Αὐστρίας καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ παρέπιπτον. Ἡμέραν τινὰ τοῦ 1840 ὄλος ὁ τῆς Τεργέστης πληθυσμὸς συνέρρεεν εἰς τὴν προκυμαίαν ὅπως θαυμάσῃ καινοφανές τι πλοῖον, φέρον ἄγγλικὴν σημαίαν· καπνοδόχη ἐκπέμπουσα καπνὸν καὶ ἀπουσία ἰστιῶν ἐμαρτύρουν ὅτι ἦτον ἀτμοκίνητον καὶ ὁμοῦς δὲν εἶχε τροχούς, ἔφερε δὲ τὸν αὐτὸν ἀπαραλλάκτον τύπον, ὃν εἶχε δώσει εἰς τὸ ἀτμόπλοῖόν του ὁ δασονόμος Ῥέσσελ. Ἐφευρετὴς τοῦ νέου πλοίου ἐλέγετο κάποιος Ἄγγλος Σμιθ, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ δὲν ἐπίστευον πολὺ εἰς τὸ γνήσιον τῆς ἐφευρέσεώς του· πράγματι ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Σμιθ οὗτος κατασκεύασε τὴν μηχανὴν του ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰχνογραφημάτων τοῦ ἐργολάβου Μπάουερ. Τὸν μαργαρίτην ὃν ἔκριψε κατὰ γῆς ἡ Αὐστρία, ἔκυψε καὶ συνέλεξεν ἐκ τοῦ βορβοροῦ ἡ ἀγγλικὴ εὐφυΐα καὶ ἔκρινεν ἄξιον ὅπως προσαρμόσῃ εἰς τὸ λαμπρὸν διάδημα αὐτῆς. Καὶ ὁ μὲν Ῥέσσελ ἀπηνῶς κατεδιώκετο ὑπὸ κακοδαιμονίας, ὁ δὲ Σμιθ ἦν τὸ εὐνοούμενον τῆς τύχης τέκνον· ῥίψας ἐν βλέμμα εἰς τὰ σχέδια τοῦ Ῥέσσελ ἠννόησε τὸν μηχανισμόν, γενναῖον προστάτην εὔρε πάραυτα τὸν τραπεζίτην Ῥάϊτ, ὅτε δὲ προσδέσας ἐπὶ λέμβου τὸν κοχλίαν, ὃν ἔστρεφον ὡσαύτως δύο ἄνδρες ὡς ἐπὶ τῶν πειραμάτων τοῦ Ῥέσσελ, ἐδείξεν εἰς τὸν λαὸν τὴν νέαν ἐφεύρεσιν ἐσηματίσθη εὐθὺς μία «Screw compeller company» μετ' ἀφθόνων κεφαλαίων. Ἐν τῇ ἀγγλικῇ χώρᾳ κατέχουσι τὴν τέχνην ὅπως ἐπιδεξιῶς συλλαμβάνωσι πᾶσαν πηγὴν ὕδατος, ἡ δὲ Αὐστρία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦν ὡσεὶ ἀύχμηρὰ γῆ, ἐφ' ἧς ἐξαφανίζεται καὶ αὐτὸς ὁ ὀρηκτικώτατος χεῖμαρρος. Ὁ Σμιθ ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ παραβληθῆ τῷ Ῥέσσελ· ἐκεῖνος μὲν δὲν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ οὐδεμίαν ἄλλην ἐπιτυχίαν του ἐν τῇ μηχανικῇ, τοῦ δὲ Ῥέσσελ ὁ ἀκάματος νοὺς ἐκτός τῆς ἐλικοκίνητου μηχανῆς ἐγέννησε καὶ πολλὰς ἄλλας ἐφευρέσεις· ἔναιαι τούτων, ὡς ἡ διὰ συμπεπιεσμένου

ἀτμού ταχυδρομική ὑπηρεσία, τὸ σύστημα τῶν ἀτμοκινήτων μύλων εἰς ἡμέραν κοινῆς χρήσεως· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ χρησιμοποιηθῆ ἢ ἔλιξ ταῦτοχρόνως καὶ ὡς πηδάλιον εἶνε τῆς κεφαλῆς του γέννημα· δὲν εἶνε δὲ ἄπορον ἂν καὶ αὐτὴ πραγματοποιηθῆ ἡμέραν τινα.

Τοῦ Σμιθ μὴ δυνηθέντος ν' ἀποδείξῃ τὸ γνήσιον τῆς ἐφευρέσεώς του ἢ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἔταξε βραβεῖον 20,000 λιρῶν διὰ τὸν πρῶτον ἐπινοήσαντα τὸ μηχανήμα. Ὁ Ῥέσσελ ἀπέδειξε τετραγωνικῶς τὴν προτεραιότητα αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὶν ἢ προφθάσῃ ν' ἀκούσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἀπεβίωσε κατὰ τὸ 1857· τὸ βραβεῖον διευμοιράσθη τότε εἰς πέντε Ἀγγλους, οἱ δὲ κληρονόμοι τοῦ ἀληθοῦς καὶ γησιῦ ἐφευρετοῦ οὔτε αὐτὰ τὰ ἐπίσημα ἐγγράφα τῶν κατώρθωσαν νὰ παραλάβωσιν ἀπὸ τῶν βρεττανικῶν δικαστηρίων, διότι, ὡς ἔγραφεν ὁ ἐν Λονδίῳ αὐστριακὸς πρόξενος, «φαίνεται ὅτι ταῦτα παρέπεσον καὶ ἀπώλοντο». Ὁ δυστυχὴς Γερμανὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὠμοίαζε τὸν μοναχὸν τοῦ μεσαίωτος ὅστις ὤφειλε νὰ ζητήσῃ προηγουμένως ἄδειαν παρὰ τοῦ προϋσταμένου ὅπως δυνήθῃ ν' ἀποθάνῃ! Καὶ οὕτως ὁ μέγας ἐκείνος ἐφευρετὴς ἐγεύσατο μέχρι τρυγὸς τῶν πικριῶν τῆς ἀποτυχίας, σχῶν τὴν τύχην τοῦ ἀρχαίου Προμηθέως, τοῦ δεσμευθέντος διότι εὐηργέτησε τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ ἀτμομηχανή, ὡς δούλος ὀχληρὸς καὶ ἐπικίνδυνος, πιθανὸν ἡμέραν τινα νὰ τεθῆ εἰς ἀχρησίαν· ἢ εἰς τὸ κύτος ὅμως τοῦ πλοίου, παρὰ τὴν πρύμναν καταβεβυθισμένη ἔλιξ ἔσεται πάντοτε μέσον κινήσεως ἀπλούστατον ἅμα καὶ ἐντελέστατον. Ὡς οἱ δεκαδικοὶ ἀριθμοί, ὡς ἡ τυπογραφικὴ τέχνη οὕτω καὶ αὐτὴ, ἅπαξ ἐφευρεθείσα, ἐγένετο ἀναπαλλοτρίωτον κτῆμα ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸν δ' ἐφευρόντα αὐτήν, ὃν περιεφρόνησε καὶ ἐχλεύασεν ἡ ἰδία του πατρίς, δοξάζει νῦν καὶ τιμᾷ ὅλος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, ἐγγράφας τὸ ὄνομά του ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπιφανεστέρων εὐεργετῶν αὐτοῦ.

Ἐν Κων[πόλει, κατ' Ἀύγουστον 1879. Γ. ΚΑΤΣΕΛΙΔΗΣ.

Οἱ ἀναγινώσκοντες ἐν τῇ Ἐστίᾳ τὰς ἐξαιρέτους «Γνώμας τοῦ Λαροσφουκά», ἄς τοσοῦτον ἐπιτυχῶς διερμηνεύει εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν ὁ δεξιὸς κάλαμος τοῦ κ. Γ. Ζωχιού, οὐχὶ ἄνευ εὐχαριστήσεως θέλουσιν ἀναγνώσει, πιστευόμεν, καὶ τὴν κατωτέρω ἐν μεταφράσει δημοσιευομένην ἀπεικόνισιν (portrait) τοῦ συγγραφέως τῶν Γνωμῶν νούτων, δουλὸς de la Rochefoucauld, γραφεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καὶ δημοσιευθεῖσαν ἐν ἔτει 1658, ἣτις ὅσον εἶνε περιεργότατη, τοσοῦτον καὶ διδακτικὴ εἰς πάντα τὸν ἀναγινώσκοντα. Σ. τ. Δ.

Ἀπεικόνισις

ΤΟΥ ΔΟΥΚΟΣ DE LA ROCHEFOUCAULD

ὑπὸ τοῦ ἰδίου γραφεῖσα

Εἶμαι ἀναστήματος μέσου, ἀνειμένου καὶ συμμέτρου. Ἐχῶ τὴν ὄψιν μελάγχρουν, τὸ μέτωπον πλατὺ καὶ σύμμετρον, τοὺς ὀφθαλμοὺς μέλανας,

μικροὺς καὶ κοίλους, τὰς ὀφθαλμῶν μελαίνας καὶ πυκνάς καὶ εὖ διηκούσας. Δύσκολον μοι εἶνε νὰ ἀποφανθῶ περὶ τῆς ῥίνός μου ὅποιον ἔχει σχῆμα· διότι οὔτε σιμὴ εἶνε, οὔτε γρυπὴ, οὔτε εὐσαρπός οὔτε λεπτή, ὅσον τοῦλάχιστον ἐγὼ νομίζω· δύναμαι μόνον περὶ αὐτῆς νὰ εἶπω ὅτι εἶνε μεγάλη μάλλον ἢ μικρὰ καὶ ὅτι κατέρχεται ὀλίγον ὑπὲρ τὸ μέτρον πρὸς τὰ κάτω. Ἐχῶ μέγαν τὸ στόμα, τὰ δὲ χεῖλη ἱκανῶς ἐρυθρὰ συνήθως, καὶ οὔτε ἀσχημα οὔτε ἐξόχως ὠραία. Τοὺς ὀδόντας ἔχῶ λευκοὺς καὶ εὖ ἡρμοσμένους. Μοι εἶπον ποτὲ ὅτι εἶχον τὸν πώγωνά ὀλίγον ὑπέμετρον· ἀλλὰ παρατηρήσας εἰς κάτοπτρον ἵνα μάθω τὸ ἀληθές, δὲν ἠδυνήθην νὰ σχηματίσω ἀκριβῆ περὶ τούτου γνώμην. Ἐν συνόλω τὸ πρόσωπόν μου εἶνε σχήματος ἢ τετραγωνικοῦ ἢ ὠσειδοῦς· ὀποτέρου ὅμως τούτων δυσκολεύομαι νὰ ἀποφανθῶ. Τὴν κόμην ἔχῶ μέλαιναν καὶ ὀμαλὴν καὶ πρὸς τούτοις ἀρκούντως πυκνὴν καὶ μακράν, ὥστε νὰ ἀξιώ ὅτι ἔχῶ ὠραίαν κεφαλὴν.

Ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου μου ὑπάρχει τι τὸ σκυθρωπὸν καὶ ἀλαζονικόν· τοῦτο πλεῖστοι ὑπολαμβάνουσιν ὡς ἐμφανῶς περιφρόνησιν πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐνῶ οὐδαμῶς ὑπάρχει ἐν ἐμοὶ τοιαύτη τις διάθεσις. Ἐν τῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἀναστροφῇ συμπεριφέρομαι ἐλευθέρως λιάν, ἐνίοτε ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὥστε ὀμιλῶν συχνὰ μεταχειρίζομαι χειρονομίας. Αὕτη εἶνε εἰλικρινῶς ἡ γνώμην μου περὶ τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς μου, καὶ πιστεύω ὅτι καὶ οἱ γνωρίζοντές με θὰ συνομολογήσωσι ὅτι ἡ γνώμην αὕτη δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς ἀληθείας. Μετὰ τῆς αὐτῆς δὲ εἰλικρινείας θέλω προβῆ εἰς συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνας μου· διότι ἐσπούδασα ἀρκούντως ἑμαυτὸν ὥστε νὰ ἔχω πλήρη ἑαυτοῦ γνώσιν, καὶ οὔτε τὸ θάρρος θέλει μὲ λείψει ὅπως ἐλευθέρως ἀναφέρω τὰ προτερήματά μου, οὔτε ἡ εἰλικρίνεια ἵνα ὁμολογήσω τὰ ἐλαττώματά μου.

Καὶ πρῶτον, ἵνα ὀμιλήσω περὶ τῆς ψυχικῆς μου διαθέσεως, ἔχῶ τὸ ἦθος μελαγχολικόν καὶ εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἀπὸ τριῶν ἢ τεσσαρῶν ἔτων μόλις τρεῖς ἢ τετράκις ὁ γέλως διέστειλε τὰ χεῖλη μου. Μοι φαίνεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ μελαγχολία μου θὰ ἦτο ἀνεκτὴ καὶ ὅπως προεῖα, ἐάν δὲν ἐπηρεζάνετο καὶ ἐκ τῆς διὰ τῶν ἐξῶθεν ἐντυπώσεων προσγενομένης, ἥτις τοσοῦτον πληροῖ τὴν φαντασίαν μου καὶ κυριεῖται ἰσχυρῶς τὸ πνεῦμά μου, ὥστε τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἢ ῥεμβάζω ἄφρωνος ἢ οὐδαμῶς προσέχω εἰς ὅ, τι ἐκφεύγει τοῦ στόματός μου. Εἶμαι λιάν ἐπιφυλακτικὸς πρὸς ὅσους δὲν γνωρίζω, καὶ πρὸς τοὺς πλείστους δὲ τῶν γνωρίμων μου δὲν εἶμαι ὅπως ἀνοικτόκαρδος. Δισθάνομαι καλῶς ὅτι τοῦτο εἶνε ἐλάττωμα καὶ οὐδενὸς θέλω ἀμελήσει ἵνα διορθωθῶ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τοῦ προσώπου μου σκυθρωπότης συντελεῖ εἰς τὸ νὰ φαίνομαι ἐπιφυλακτικώτερος ἢ ὅσον πράγματι